

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

ALISHER NAVOIY NOMIDAGI
TOSHKENT DAVLAT O'ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI

“UMUMIY PEDAGOGIKA”

fanining o'quv dasturi (silabusi)

Bilim sohasi:	100 000 – Ta'lim
Ta'lim sohasi:	110100 – Ta'lim
Ta'lim yo'nalishi	601111400 – O'zbek tili va adabiyoti

Toshkent-2023

Fan/modul kodi 3020UP 24	Fan/modul turi majburiy	Ta'lim tili o'zbek	Ishlab chiqilgan o'quv yili 2023/2024						
			ECTS - Kreditlar	Haftalik dars soatlari			Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)	
Har bir semestrdaqi fan/modulning nomi	pedagogika	4	4	60	20	40	0	60	120
	Jami:	4	4	60	20	40	0	60	120

1.FANNING MAZMUNI

"Fanning mazmuni" o'quv fanining maqsadi va uning asosiy vazifalari tegishli yo'nalish bo'yicha mutaxassis tayyorlash vazifalariga bog'langan holda bayon etiladi;

Oliy ta'lim muassasalarining bakalavriat bosqichi uchun mo'ljallangan "Umumiy pedagogika" fani ishchi dasturi Davlat ta'lim standart va namanaviy o'quv dasturi asosida tuzilgan. "Umumiy pedagogika" fani ishchi dasturi pedagogikaning uchi mustaqil sohalarini o'zida mujassamlashtirgan: pedagogika nazariyasi, pedagogika tarixi va pedagogik mahorat.

"Pedagogika nazariyasi" kursi pedagogika fanining shakllanishi va rivojlanishi, maqsad va vazifalari, premetri, ilmiy-tadqiqot metodlari, shass rivojlanishi va unga ta'sir etuvchi omillar, yagona pedagogik jarayon va uning mohiyati, didaktika (ta'lim nazariyasi), ta'lim jarayoni qonuniyalari va tamoyillari, ta'lim mazmuni, ta'lim metodlari va vositalari, ta'limni tashkil etish shakllari, o'quvchilarning bilim, ko'nikma va malakalarini tashxis etish, tarbiya jarayoni mazmuni, mohiyati, qonuniyalari, tamoyillari, tarbiyaning umumiy metodlari, tarbiya turlari mazmuni, mohiyati, maqsad va vazifalari, shakl, metod va vositalari, ta'lim muassasalarini boshqarish asoslarini o'z ichiga qamrab oladi.

"Pedagogika tarixi" kursi pedagogikaning alohida sohasi sifatida pedagogik fikrlarning paydo bo'lishi va rivojlanishini o'rganish orqali yangi, isiqbolda hal etilishi lozim bo'lgan vazifalarni belgilab beradi hamda uni hal etish strategiyalarini ko'rsatib beradi. U eng qadimgi davrlardan O'zbekiston Respublikasi mustaqilligi e'lon qilingandan keyingi davrda pedagogik fikrlar va ta'lim tizimining rivojlanishi hamda eng qadimgi davrlardan hozirgi kungacha jahon mamlakatlarida tarbiya, ta'lim va pedagogik fikrlar rivojiga doir masalalarni o'zida aks ettiradi.

"Pedagogik mahorat" kursida pedagogik mahorat va madaniyat, ta'lim amaliyoti va pedagogik fikrlar tarixida o'quvchi mahorati masalasining aks etishi, pedagogik qobiliyat, o'quvchining kommunikativ qobiliyati, mulotoqat psixologiyasi va mulotoqat madaniyati, pedagogik mulotoq, pedagogik takti va pedagogik etika, pedagogik texnika va uni egallash yo'llari, nuq madaniyati, o'quvchining o'quv jarayonidagi mahorati, o'quvchining tarbiyachilik mahorati kabi masalalar o'rganiladi.

Fanni o'qitishdan maqsad- talabalarini zamonaviy pedagogika fanining nazariy-tarixiy asoslari va o'quvchi mahoratiga doir bilimlar bilan qurollantirish, O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni va "Kadrlar tayyorlash milliy dasturi", "Harakatlar strategiyasi", "Taraqqiyot strategiyasi" hamda ma'naviy-ma'rifiy sohalaridagi ishlarni 5 ta muhim tashabbus

talablari asosida ta'lim-tarbiya jarayonini oqilona tashkil etish, pedagogik merosdan samarali foydalanish, real ta'lim amaliyotida yuksak pedagogik madaniyat va texnikani namoyon eta olishga o'rganish.

Ushbu maqsadga erishish uchun fan talabalarini nazariy va amaliy bilimlar bilan qurollantirish, ta'lim oluvchilarda qayd etilgan masalalar bo'yicha bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirish vazifalarini bajaradi.

2. FANNI O'QITISH NATIJALARI VA SHAKLLANADIGAN KASBIY KOMPETENSIYALAR

- ta'lim sohasida davlat siyosatining asosiy tamoyillari, pedagogikaning ilmiy-nazariy asoslari, pedagogik fikrlarning rivojlanish taraqqiyoti, pedagogik mahoratning ilmiy asoslari, pedagogik madaniyat va texnikaning mohiyati, o'quv jarayonini tashkil etishning metod va shakllariga qo'yilgan zamonaviy talablar; ta'lim oluvchilar shaxsini rivojlantirish omillari, yosh davrlarning o'ziga xosliklari, yaxit o'quv-tarbiya jarayonini tashkil etish va amalga oshirish; tarbiya jarayonining qonuniyalari va tamoyillari; pedagogik menjmentning mohiyati va o'ziga xosliklari; pedagogik terminologiyani bilishi;

- milliy g'oya va asosiy pedagogik qonuniyatlar hamda tamoyillarga asoslangan holda o'quv-tarbiya ishlarini o'tkazish; ta'limni tashkil etishning asosiy shakllarini amaliyotda qo'llash; ta'lim va tarbiya metodlari, vositalarini amaliyotda qo'llash, aniq vaziyatlar uchun ularning qulay variantlarini tanlash; o'quv va tarbiya jarayonida o'quvchilar jamoasini samarali boshqarish; o'quvchilar xulqi va faoliyatini rag'batlash; pedagogik maqsadlarga erishishda egallanadigan bilimlarni tanlash, tahlil etish, umumlashtirish va ularni texnologik shaklda taqdim etish, aniq sharoitlarda ta'lim-tarbiyaga doir amaliy vazifalarni hal etish, jahon mamlakatlari ta'lim tizimi rivojiga doir ma'lumotlarni tahlil etish va tizimlashtirish, o'quvchi shaxsi va o'quvchilar jamoalarini o'rganish, ta'limda orqada qolib shaharlarni aniqlash, mulotoqcha moyillik, ishchanlik, kelajakni tasavvur qila olish, kasbiy mustaqillik, sensor axborotlarni tezlik bilan anglash, o'z-o'zini boshqara olish, o'zaro ta'sir etish va hamkorlikda ishlash ko'nikmalariga;

- psixologik-pedagogik adabiyotlar bilan ishlash; zarur metodik yo'riqnomalar tuzish; samarali pedagogik tadqiqotlar o'tkazish; pedagogik texnologiya va axborot texnologiyalaridan foydalana olish; tarbiyaviy ishini rejalashtirish va amalga oshirish; guruh jamoasining psixologik muhitini va auditoriya bilan munosabatta individual, shaxsiy va yosh imkoniyatlarini hisobga olish, isiqboldagi rivojlanish va talab etiladigan natijaga erishishni strategik rejalashtirish, pedagogik vazifalarni hal etishga doir standart bo'lmagan yondashuvlarni izlab topish malakalariga ega bo'lish kerak.

3.O'QUV FANI O'QITILISHI BO'YICHA USULBIV KO'RSATMALAR

Taqdim etilayotgan "Umumiy pedagogika" fanining ilmiy-nazariy va amaliy masalalari, umumiy pedagogika fanini o'qitishning zamonaviy texnologiyalari metodlari ularni qo'llab umumiy pedagogika fanini o'qitishni tashkil qilish bilan bog'liq muammolar haqida ma'lumot beradi.

Fanning maqsadi - bakalavr darajasidagi talabalarga umumiy pedagogika fanini o'qitish metodikasi ilmiy-nazariy masalalari, metodlari va ularni qo'llash, o'qitishni tashkil qilish bo'yicha atroficha bilim berish, shu bilan birga ularning kelajakdagi ish faoliyatlarida amaliy ahamiyat kasb etuvchi metodik bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirish va rivojlantirishdan iborat.

Fanning vazifasi nazariy va amaliy masalalari, metodlari bo'yicha bilimlarini o'rgatishdan iborat.

Ushbu fan talabalarni nazariy amaliy jihatdan etuk mutaxassis bo'lishlariga xizmat qiladi. Talabalarining o'zlashtirish darajasini baholash metodikasi o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida talaba:

- umumiy pedagogika fanini o'qitish va ta'lim texnologiyalarini tarkibiy qismlarini,
- nazariy masalalarini, metodlarini, ularni amalda qo'llashni bilishi kerak.
- muayyan nazariy va amaliy masalalarga oid fikrlarni bayon etishi, ayni fikrlarga nisbatan tanqidiy munosabadda bo'lish ko'nikmalariga ega bo'lish kerak.
- qo'llagan metodlarini ilmiy asoslab berish va ularni amalda qo'llay bilish malakalariga ega bo'lish kerak.

Fanning o'quv rejadagi boshqa fanlar bilan o'zaro bog'liqligi va uslubiy jihatdan uzviyligi. Umumiy pedagogika fanini o'qitishda talabalarining o'zbek, rus tili, falsafa, mantiq, psixologiya, tarix fanlaridan egallagan bilimlariga asoslanadi. Umumiy pedagogika fani bo'lgan o'qituvchiga metodika sohasi bo'yicha bilimlarni berishga mo'ljallangan uning negizida lingvistik, psixologiya, didaktika fanlari yotadi. Ular doimo o'zaro aloqada bo'ladi. Bu aloqa uni rivojlantiradi, boyitadi, kengaytiradi. Ushbu fan bakalavriyatning «Psixologiya» fanlar bilan parallel ravishda o'qitiladi.

Fanning ishlab chiqarishdagi o'rni. Umumiy pedagogika fani bo'lgan o'qituvchilarini tayyorlashning airtalmas qismidir. Umumiy pedagogika fani kasbiy fan hisoblanadi. Bakalavriyat talabalarini o'qitishda ta'lim maktab, akademik litsey, kasb-hunar kollejlarda chet til o'qituvchisi bo'lib ishlashni ko'zda tutadi. Tillar o'qitish metodikasi va ta'lim texnologiyalari fani chet til o'qituvchisini tayyorlashda asosiy zamonaviy bo'lg'in hisoblanadi.

Fanni o'qitishda zamonaviy axborot va pedagogik texnologiyalar. Talabalarining umumiy pedagogika fanini o'zlashtirishlari uchun o'qitishning zamonaviy usullardan foydalanish, yangi pedagogika va pedagogik texnologiyalarni tatbiq etish muhim ahamiyatga egadir. Fanni o'zlashtirishda darslik, o'quv va uslubiy qo'llanmalar, ma'ruza matnlari, texnologiyalar majmua, pedagogik materiallar, virtual standartlardan foydalaniladi.

Ma'ruza va seminar darslarda mos ravishdagi pedagogic va axborot texnologiyalaridan foydalaniladi.

Chet til o'qituvchisining professional salohiyatini shakllantirish uchun ta'lim jarayonini individuallashtirish va o'zaro farqlashga, tafakkur faoliyatini jadallashtirishga hamda ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirishga, o'quvchilarning professional refleksiyasiga yo'naltirilgan quyidagi zamonaviy ta'lim metodlaridan foydalaniladi:

- ijodiy topshiriqlarni yechish texnologiyalari;
- muammoli salohiyatli yondashuv;
- pedagogik yondashuv;
- shaxsiy yo'naltirilgan yondashuv;
- kommunikativ-faoliyatli yondashuv;
- interaktiv yondashuv;
- muammoli ta'lim;
- modulli ta'lim;

4. TALABALAR KREDITLARINI OQLISH TARTIBI.

Baholash usullari	Og'zaki so'rov, test/ochiq va yopiq taqdimotlar, yozma topshiriqlar
Fan bo'yicha talabalar bilimini nazorat qilish va baholash	Nazorat shakllari (hovarda) Baholash turlari fan xususiyatidan kelib chiqqan holda so'rovlar, og'zaki savol-javob, taqdimotlar ko'rimida o'tkazilishi mumkin

1. Nazorat amalga oshirish tartibi:

Oraliq nazorat: o'tilgan mavzular bo'yicha og'zaki yozma shaklda o'tkaziladi.

Yakuniy nazorat: Fan bo'yicha semester davomida o'tilgan mavzular bo'yicha og'zaki yoki test/ochiq va yopiq shaklda o'tkaziladi.

2. Talabalarining fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagilarga amal qilinadi:

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2018-yil 9-avgustdagi 19-2018-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan, O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligidan 2018-yil 26-sentyabrda 3069-son bilan ro'yxatdan o'tkazilgan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimni nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risidagi" nizomga muvofiq ishlab chiqildi.

5 (a1o) ball olish uchun talaba nazariy jihatdan chuqur bilimga ega bo'lishi, qo'yilgan masalaga ijodiy yondashib, uning mohiyatini tushunib mustaqil ravishda mushohada yuritib olishi, uni yechish usullarini puxta bilishi va uni amaliyotga qo'llay olishi shart.

4(yaxshi) ball olish uchun talaba nazariy jihatdan chuqur bilimga ega bo'lishi, qo'yilgan masalaning mohiyatini tushunib, uni yechish usullarini bilishi va uni amaliyotga qo'llay olishi shart.

3(qoniqarli) ball olish uchun talaba qo'yilgan masalaning mohiyatini tushunib, uni yechish usullarini bilishi shart.

0(qoniqarsiz) ball talabaga fan bo'yicha aniq tasavvurga ega bo'lmagligi va fanni o'zlashtirmaganligi uchun qo'yiladi.

3. Nazorat o'tkazish muddatlari:

1 va 2-oraliq hamda yakuniy nazoratlarning o'tkazilishi muddatlari muayyan o'quv yilida tasdiqlangan o'quv jarayoni jadvali asosida tashkil etiladi.

Izoh: Nazorat turlari, shakllari va soniga keyingi semestrlar davomida kafedra yig'ilishi qarorlariga asosan o'zgartirish kiritish huquqi beriladi.

4. Yakuniy va oraliq baholashda quyidagi mezonlarga amal qilinadi:

Fan bo'yicha talabaning semestr davomidagi o'zlashtirish ko'rsatkichi 5 baholik tizimda butun sonlar bilan baholanadi.

Oraliq nazorat: o'tilgan mavzular bo'yicha og'zaki yoki yozma shaklda o'tkaziladi.

Oraliq nazorat: 3 tadan og'zaki yoki yozma shakldagi nazariy savolni o'z ichiga olgan variantlar asosida o'tkaziladi. Har bir to'g'ri javob uchun baho 2-5 "a1o". Umumiy baho har bir savolga qo'yilgan bahoning o'rtachasi asosida hisoblanadi. Maksimal baho - 5 "a1o".

Yakuniy nazorat: Fan bo'yicha semester davomida o'tilgan mavzular bo'yicha og'zaki yoki test (ochiq va yopiq) shaklda o'tkaziladi.

Yakuniy nazorat: Ma'ruza mavzulari asosida variantlar bo'yicha 3 tadan og'zaki shaklda nazariy savol beriladi yoki 30 ta test beriladi. Har bir to'g'ri javob uchun baho 2-5 "a1o". Umumiy baho har bir savolga qo'yilgan bahoning o'rtachasi asosida hisoblanadi. Maksimal baho - 5 "a1o".

4. Baholash tartibi va mezonlari:

U/r	Kurs	Semestr	Maksima lball	Fan soati	Mustaqil ta'lim	ON	YN	Maksimal baho	Minimal (saralash) baho
1.	2	3	5	120/60	60	5	5	5	3

"Talabalar kreditlarni olish tartibi" kredit-modul tizimida fan bo'yicha talabalar bilimni nazorat qilish (baholash) va kreditlarni olishga oid talablar o'rnatilgan tartibda belgilandi;

Nazoratlarni amalga oshirish tartibi va baholash mezonlari

Izoh: Nazorat turlari, shakllari va soniga keyingi semestrlar davomida kafedra yig'ilishi qarorlariga asosan o'zgartirish kiritish huquqi beriladi.

Nazoratlarining o'tkazilishi muddatlari muvzan o'quv yilida tasdiqlangan o'quv jarayoni jadvali asosida tashkil etiladi.

5. O'QUV MASHG'ULOTLARI VA MUSTAQIL TA'LIM QISMI

3-SEMESTR

1.Ma'ruza mashg'ulotlari

"Ma'ruza mashg'ulotlari" o'quv fanining mavzulari maqtig'i kema-ketlikda keltiriladi, har bir mavzuning mohiyati asosiy tushunchalar va qisqa ifodalar orqali ta'lim oluvchilarga davlat ta'lim standartlari va malaka talablari asosida yetkazilishi zarur bo'lgan bilim va ko'nikmalar qamrab olingan holda ifodalab beriladi.

№	Ma'ruza mavzulari	Qisqacha tavsifi (kalit so'zlar)	Soatlar hajmi
1-bob (modul) mavzusi. Pedagogikning umumiy asoslari.			
1	O'zbekiston Respublikasi ta'lim tizimi. Pedagogika shaxs tarbiyasi va rivojlanishi to'g'risidagi fan. Ilmiy-pedagogik tadqiqotlar metodologiyasi va metodlari.	O'zbekiston Respublikasi ta'lim tizimi Pedagogika fanining paydo bo'lishi va rivojlanishi. Pedagogik fanlar tizimi. Pedagogikning boshqa fanlar bilan aloqasi. Ilmiy-pedagogik tadqiqotlarni tashkil etish va o'tkazish. "Individ" va "shaxs" tushunchasi. Shaxs rivojlanishida irsiyat, muhit va tarbiyaning tulg'an o'mi. Obekt, Praadmet, maqsad, vazifa, metodologik asoslar, kategoriya, ta'lim	2
2	Didaktika – pedagogik ta'lim nazariyasi. Ta'lim jarayonining tamollari.	Ta'lim nazariyasi (didaktika) pedagogikning tarkibiy qismi sifatida. Didaktikaning maqsad va vazifalari. Ta'lim jarayonining mohiyati. O'quvchilarning bilish faoliyati va uning tuzilishi. Ta'lim tamoyillari va qonuniyatlari. Didaktika, ta'lim, tamoli, bilim, ko'nikma, malaka, tizim,	2

2-bob (modul) mavzusi . Ta'lim metodlari,tashkiliy shakllari va texnologiyalari.	
3	Ta'lim mazmuni. Ta'limni tashkil etish shakllari, metod va vositalari. 2
4	O'quvchilarni bilim ko'nikma va malakalarini tashxis etish. Xalqaro baholash dasturlari 2

3-bob (modul) mavzusi . Tarbiya nazariyasi va amaliyoti.	
5	Tarbiya jarayonining mohiyati va mazmuni. Jamoa tarbiya obekti va subekti sifatida. Tarbiyaning umumiy metodlari. 2
6	O'quvchilarning aqliy, ma'naviy-axloqiy fuqarolik, mehnat, jismoniy va estetik, ekologik tarbiyasi. Ta'lim muassasasi menajmenti. 2
4-bob (modul) mavzusi Pedagogika tarixi.	
7	Pedagogika tarixi fan sifatida. Eng qadimgi davrlardan 1917 yilgacha O'zbek pedagogikasi tarixi. 2

		bo'lishi. Sharq Temuriylar davrida ijtimoiy hayotning ta'lim-tarbiya, maktab va pedagogik fikrlar rivojiga ta'siri. Buxoro amiriyagi, O'qon va Xiva xonliklarida ta'lim-tarbiya. Maktab va madrasalarda ta'lim mazmuni. Qizlar maktabi va unda ta'lim mazmuni. Turkistonda jaddohlik harakati. 1917-1991 yillarda O'zbekistonda ta'lim tizimi va pedagogik fikrlar rivoji. Axloq, qadimgi yozma manbalar, bitiglar, hadis, muhaddis	
8	1917-1991 yillarda va mustaqillik yillarida pedagogik fikrlar rivoji.	1917-1991 yillarda O'zbekistonda ta'lim tizimi va pedagogik fikrlar rivoji. Dorifunnu, madrasa, jadid, ta'lim-tarbiya, qizlar maktabi, maorif	2
9	Sharq mutafakkirlarining pedagogik g'oyalari	Sharq mutafakkirlarining pedagogik g'oyalarga doir bilimlarni mustahkamlash. Farobiyning hayoti va ijodi. Aby Ibn Sinoning ta'lim tarbiya siga doir qarashlari. Kaykovyning "Qobusnoma" asari va jivonnaradlik tarbiyasi	2
10	Pedagogik fikr tarixi va maktab amaliyotida o'qituvchi mahorati masalalari. Kommunikativ makalar va ta'sir etish. Pedagogik texnika haqida tushuncha	Pedagogik texnika haqida tushuncha. Pedagogik texnikaning tarkibiy qismlari. Mimika. Pantomimika. O'qituvchining pedagogik texnikasini shakllantirish yo'llari. Nutq haqida tushuncha. Nutqning o'qituvchi faoliyatidagi o'rni. Nutq madaniyati haqida tushuncha va uning asosiy elementlari. Nutq texnikasi: na'fs olish, tovush, diktsiya, ritmika. Leksik madaniyat. O'qituvchining nutq malakasini shakllantirish yo'llari.	2
		Jami:	20

2. Seminar mashg'ulotlar

"Seminar mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar" o'quv fanining mohiyati va nazariy mazmlariga, seminar mashg'ulotlarining mazmlari, ushbu mashg'ulotlarni o'tkazish shakllari, unda qo'llanishi tavsiya etiladigan texnologiyalar, usullar, vositalar zarur holatlarda muhkama etiladigan mavzular, masalalar, maqsadi hamda fan mohiyatidan kelib chiqadigan boshqa ma'lumotlar yoritiladi. Shuningdek, ijodiy ishlar mohiyati, mazmuni, maqsadi, mavzulari ularni bajarish shakllari hamda fan mohiyatidan kelib chiqadigan boshqa ma'lumotlar yoritiladi. Yakuniy ishlar shakli yuzasidan qisqa uslubiy ko'rsatmalar beriladi:

№	Seminar mashg'ulot mavzulari	Qisqacha tavsifi (kaiti so'zlar)	Soatlar hajmi
	I-bob (modul) mavzusi. Pedagogikaning umumiy asoslari.		

1	Pedagogika fan sifatida. Pedagogikaning ilmiy-tadqiqot metodlari.	Pedagogika ijtimoiy fan sifatida. Pedagogikaning asosiy kategoriyalari. Pedagogikaning ilmiy-tadqiqot metodlari.	2
2	Ta'lim jarayonining qonuniylari va tamoyillari.	Ta'lim jarayoni yaxlit tizim sifatida. "Qonun", "qonuniyat" va "tamoyil" tushunchalari. Ta'limning umumiy va xususiy qonuniyatlari. Ta'limning mazmuni va tashkiliy-metodik tamoyillari.	2
2-bob (modul) mavzusi. Ta'lim metodlari, tashkiliy shakllari va texnologiyalari.			
3	O'qitish metodi va vositalari.	Ta'lim metodlari va usullari tushunchalari. Ta'lim metodlarining mohiyati. Ta'lim metodlari tanlab olish shartlari. Ta'lim vositalari va ularning funksiyalari. "Metod", "Ta'lim metodi", "usul", "qoida" tushunchalari. Ta'lim metodlari tasnifi. Ta'lim metodlarining mohiyati. Ta'lim vositalari.	2
4	Dars - ta'limni tashkil etishning asosiy shakli.	Dars va unga qo'yiladigan talablar. Darsning turlari va tuzilishi. Nostandard darslar.	2
5	Ta'lim olganlikni tashxis etish. Ta'lim mazmuni.	"Ta'lim mazmuni" tushunchasi va ta'lim mazmunini belgilashga doir yondashuvlar. Ta'lim mazmunini belgilab beruvchi asosiy me'yoriy hujjatlar.	2
3-bob (modul) mavzusi. Tarbiya nazariyasi va amaliyoti.			
6	Jamoni shaxs tarbiyasiga ta'siri. Tarbiya metodlari	Shaxs ongini shakllantirish metodlari. Shaxs xulq-atvori va faoliyatini tashkil etish metodlari. Shaxsning xulq-atvorini motivatsiyalash va rag'batlantirish metodlari.	2
7	Iqtisodiy va ekologik tarbiya	Iqtisodiy tarbiyaning maqsad va vazifalari hamda uni amalga oshirish yo'llari. Ekologik tarbiyaning maqsad va vazifalari hamda uni amalga oshirish yo'llari. "Iqtisodiy barqarorlik - jamiyat rivojining asosi" mavzusida tarbiyaviy soat ishlannasi. "Ekologiya haftaligi" ish rejasi.	2
8	Ma'naviy axloqiy tarbiya. Oila tarbiyasi.	Ma'naviy-axloqiy tarbiyaning mazmun-mohiyati. Sharq mutafakkirlarining ma'naviy-axloqiy tarbiyaga doir g'oyalari. Ma'naviy-axloqiy tarbiyani tashkil etishga doir amaliy topshiriqlar. Oila, uning vazifalari va turlari. Zamonaviy oilalar rivojining o'ziga xos xususiyatlari. Ta'lim muassasasining oila bilan olib boradigan ish shakllari.	2
9	Ta'lim muassasasida metodik ishlarini boshqarish.	Pedagogik Kengashi, Metodika Kengashi va metod birlashtirmalari. Pedagogik Kengashi, Metodika Kengashi va metod birlashtirmalarning faoliyatini tashkil etishga doir amaliy topshiriqlar.	2

4-bob (modul) mavzusi Pedagogiya tarixi			
10	Eng qadimgi yozma yodgorliklarda ta'lim-tarbiya masalalari.	Xalq pedagogikasi mazmuni va tarbiya metodlari tizimi. O'rxun-Enasoy obidalarining tarbiyaviy ahamiyati. "Avesto" da ta'limiy-axloqiy masalalar.	2
11	Abu Nasr Forobiyning pedagogik g'oyalari.	Forobiyning hayoti va ijodi. Forobiy fanlar tasnifi haqida. Forobiy aqliy tarbiya haqida. Forobiyning komil insonni shakllantirishga oid qarashlari.	2
12	Abu Ali ibn Sino ta'lim-tarbiya haqida.	Ibn Sino ning hayoti va ijodi. Ibn Sino-ning aqliy, jismoniy va mehnat tarbiyasiga diqqat qarashlari. Abu Ali ibn Sino ning sog'lom turmush tarziga doir fikrlari.	2
13	Yusuf Xos Hojib, Muhammad Qoshg'ariy va Axmad Yegenakiyning ta'limiy-axloqiy qarashlari.	Yusuf Xos Hojib va Ahmad Yegenakiy bilimning foydasi va nodonlikning ziyoni haqida. Yusuf Xos Hojib va Mahmud Qoshg'ariy so'zlashuv odobi haqida. Yusuf Xos Hojibning qizlar tarbiyasi to'g'risidagi fikrlari.	2
14	Mirzo Ulug'bekning pedagogik g'oyalari va ta'lim rivojidagi xizmatlari	Mirzo Ulug'bekning madaniy-na'riyiy faoliyati. Mirzo Ulug'bekning ta'lim sohasidagi islohoti. Mirzo Ulug'bekning ilmiy merosi – jahon fan rivojiga qo'shilgan bebahoh hissa.	2
15	Abdurahmon Jamiy va Alisher Navoiyning ta'limiy-axloqiy qarashlari.	Alisher Navoiyning ilmiy-na'riyiy faoliyati. Alisher Navoiyning "Mabuh ul-qulub" asarining shaxs tarbiyasidagi o'rni. Alisher Navoiy maktab, madrasa va mudarrislar haqida.	2
16	Abdulla Avloniyning pedagogik qarashlari.	Abdulla Avloniyning hayoti va ijodi. Avloniy tashkil etgan maktablar va darsliklar. "Turkiy Guliston yohud axloq" asarida komil inson tarbiyasiga oid ilgari surilgan g'oyalar.	2
17	Yan Amos Komenskiyning pedagogik tizimi.	Yan Amos Komenskiy tarbiyaning maqsadi va vazifalari to'g'risida. Komenskiy tarbiyaning tabiiat bilan uyg'un bo'lish to'g'risida. "Buyuk didaktika" asarida ilgari surilgan didaktik tamoyillar. Komenskiyning sinf-dars tizimi tavsifi. Komenskiyning o'qituvchilik kasbiga qo'ygan talablari.	2
18	Jahonning iqtisodiy rivojlangan davlatlari ta'lim tizimi	Jahonning iqtisodiy rivojlangan davlatlarda ta'lim siyosati. Jahonning iqtisodiy rivojlangan davlatlari ta'lim tizimi. Ta'lim mazmuni. Pedagog-kadrlar tayyorlash tizimi.	2
19	Kommunikativ qobiliyat	Asosiy kommunikativ malakalar. Ishonirish	2

	va pedagogik ta'lim ko'rsatish	kommunikativ ta'lim usuli sifatida. Ishonirishning og'zaki ta'lim usuli turlari. Ko'ndirishning og'zaki ta'lim usuli turlari.	
20	Pedagogik texnika	Pedagogik texnikaning asosiy tarkibiy qismlari. O'zining xulq-atvorini boshqarish texnikasi. Jami:	2
			40

3. Mustaqil ta'lim ishlari

Talaba mustaqil ishining asosiy maqsadi – o'qituvchining rahbarligi va nazoratida muayyan o'quv ishlarini mustaqil ravishda bajarish uchun bilim va ko'nikmalarni shakllantirish va rivojlantirish.

- Talaba mustaqil ishini tashkil etishda quyidagi shakllardan foydalanadi:
- fanning ayrim mavzularini o'quv adabiyotlari yordamida mustaqil o'zlashtirish, o'quv manbalari bilan ishlash;
  - seminar mashg'ulotlariga tayyorgarlik ko'rib kelish;
  - ma'lum mavzu bo'yicha referat tayyorlash;
  - mavzular yuzasidan ilmiy maqolalar yozish;
  - uy vazifalarni bajarish va h.k.

№	Mustaqil ta'lim mavzulari	O'quv mashg'ulot turi nomi	Oisqacha tavsifi (kalit so'zlar)	1-bob (modul) mavzusi. Pedagogikaning umumiy asoslari.	
1	Pedagogika fanining ilmiy-tadqiqot metodlari	Seminar	Pedagogikaning asosiy kategoriyalari. Pedagogikaning ilmiy-tadqiqot metodlari.		2
2	Shaxsning rivojlanishi, tarbiyasi va ijtimoiylashuvi	Amaliy	Shaxs tushunchasi. Shaxs rivojlanishi. Shaxsni shakllantirishga ta'sir etuvchi omillar. Shaxs rivojlanish davrlari.		2
3	Ta'lim qonuniyatlari	Seminar	Ta'lim jarayoni yaxlit tizim sifatida. "Qonun", "qonuniyat" va "tamoyil" tushunchalari. Ta'limning umumiy va xususiy qonuniyatlari. Ta'limning mazmuni va tashkiliy-metodik tamoyillari.		2
4	Ta'lim metodlari va vositalari	Seminar	"Metod", "Ta'lim metodi", "usul", "qoida" tushunchalari. Ta'lim metodlari tasnifi. Ta'lim metodlarining mohiyati. Ta'lim metodlarining mohiyati. Ta'lim metodlarining mohiyati.		2

qarashlari.	4-bob (modul) mavzusi.	4-bob (modul) mavzusi	Pedagogiya tarixi.
25	Anbar O'tinning pedagogik fikrlari.	Amaliy	Anbar O'tinning ijodida ta'lim tarbiya masalasi.
26	Munavvar Qori Abdurashidxonovning pedagogik qarashlari.	Seminar	«Turon» jaddidlar jamiyati, «Adbi avval», «Adbi soniy»
27	logann Geatrix Pestalotstsinning pedagogik g'oyalari.	Amaliy	«Tarbiya maqsadlaridan kelib chiqqan umumiy pedagogika», «Psixologiya darsligi», «Psixologiyani pedagogikaga tatbiq qilish to'g'risidagi xatlar» «Pedagogikaga doir leksiyalar ocherkisi»
28	Yan Amos Komenskiyning pedagogik g'oyalari. K.D.Ushinskiyning pedagogik g'oyalari.	Seminar	Yan Amos Komenskiy tarbiyaning maqsadi va vazifalari to'g'risida. Komenskiy tarbiyaning tabiat bilan uyg'un bo'lish to'g'risida. «Buyuk didaktika» asarida ilgari surilgan didaktik tamoyillar. Komenskiyning sinf-dars tizimi tavsifi. Komenskiyning o'qituvchilik kasbiga qo'ygan talablari
29	AQSh, Yaponiya, Germaniya davlatlari ta'lim tizimi.	Amaliy	Ta'lim tizimining tuzilishi, AQShda OO'Ylari asosiy funksiyalar, Yaponiya «Ta'lim haqiday» qonuni, Yaponiya ta'limining shakllanishi, Germaniya ta'lim tizimi bosqichlari.
30	O'qituvchi faoliyatida pedagogik va kommunikativ qobiliyatlar.	Amaliy	Qobiliyatning psixologik tavsifi. Pedagogik qobiliyat va uning tuzilishi. Jami: 60

4. O'QUV ADABIYOTLARI VA AXBOROT MANBALARI

1. B.Xodjayev. Umumiy pedagogika. T.:«Sano-standard»nashriyoti, 2017.
2. M.Toxtaxodjaeva va boshqalar. Pedagogika. T.: O'zbekiston Faylasulhari Milliy jamiyati, 2010
3. K. Hoshimov, S.Nishonova, M.Inomova, R.Hasanov. Pedagogika tarixi. T.: O'qituvchi, 1996.

4. K. Hashimov, S. Nishonova. Pedagogika tarixi. T.: A. Navoiy nomidagi O'zbekiston Milliy Kutubxonasi nashriyoti, 2005.
5. J. Hasanboyev va boshqalar. Pedagogika. T.: «Noshir» nashriyoti, 2011.
6. X. Ibragimov, Sh. Abdullayeva. Pedagogika nazariyasi. T.: Fan va texnologiya, 2008.
7. N.S.Alayeva, F.Rasulova, M. Salayeva, S.Hasanov. Umumiy pedagogika (Pedagogika tarixi). I kitob. – T.: «Fan va texnologiya», 2012.
8. A. Zunnunov va boshqalar. Pedagogika tarixi. Darslik. T.: Sharq, 2004
9. O' Asqarova va boshqalar. Pedagogika. T.: Talqin, 2008

QO'SHIMCHA ADABIYOTLAR

10. Hasanboeva O., Hasanboyev J., Homidov H. Pedagogika tarixi. Darslik. – T.: G' o' ulom nomidagi nashriyot-matbaa ijodiy uyi, 2004
11. M.Mutalipova, B.Xodjayev. Qiyosiy pedagogika. T.: Nizomiy nomidagi TDPU, 2015.
12. A. Xolliqov. Pedagogik mahorat. T.: IQTISOD-MOLLYA, 2011.
13. N.Azizxojayeva. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. T.: O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi Adabiyot jangarmasi nashriyoti, 2006.
14. Ф.Жуванова, С.Авязова, Г.Жоборова, У.Хусеинлинов. Умуий педагогика ассоц.лари. T.: "Ishonchi namkor", 2020.

Axborot manbalari:

1. www.pedagog.uz
2. www.ziyoue.com
3. www.edu.uz
4. www.psychology.net.ru
5. www.navoiy-uni.uz

5. O'QUV DASTURI HAQIDA MA'LUMOT

O'quv dasturi Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2023yil „ ___ “ ___ ”dagi „ ___ “ - sonli bayoni bilan tasdiqlangan.

<p>“Ji'moiy gumanitar fanlar” kafedrasi mudiri, p.f.n., dotsent I.Aslanov</p> <p>(imzo)</p>	<p>Tuzuvchi: V.Sattorov</p> <p>(imzo)</p> <p>G. Jabborova</p> <p>(imzo)</p> <p>“Ji'moiy gumanitar fanlar” kafedrasi dotsenti “Ji'moiy gumanitar fanlar” kafedrasi o'qituvchisi.</p>
<p>Taqrirlanilar: Raximov N.Sh</p> <p>(imzo)</p> <p>“Ji'moiy gumanitar fanlar” kafedrasi dotsenti, p.f.n., Mamarjabov Sh. E</p> <p>(imzo)</p> <p>TDIU “Innovatsion ta'lim” kafedrasi dotsenti, p.f.n.;</p>	<p>“Ji'moiy gumanitar fanlar” kafedrasi dotsenti, p.f.n., Mamarjabov Sh. E</p> <p>(imzo)</p> <p>TDIU “Innovatsion ta'lim” kafedrasi dotsenti, p.f.n.;</p>